

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра «Мовознавство»

**УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ**

**Теоретичний курс, контрольні завдання та
методичні вказівки
для студентів заочної форми навчання
всіх спеціальностей**

Харків 2012

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Мовознавство» 25 січня 2012 р., протокол № 6.

Методичні вказівки підготовлено відповідно до програми навчального курсу і є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Висвітлено основні засади програмного курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» з метою узагальнення й удосконалення набутих знань у володінні граматиною, культурою мовлення та правописом української мови, а також навичками оформлення ділових паперів.

Методичні вказівки призначені для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання.

Укладачі:

доценти Л.М. Близнюк,
О.О. Кушнір,
О.О. Літвиненко,
старш. викл. Н.М. Нос

Рецензент

доц. С.І. Нешко

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Теоретичний курс, контрольні завдання та
методичні вказівки
для студентів заочної форми навчання
всіх спеціальностей

Відповідальний за випуск Близнюк Л.М.

Редактор Буранова Н.В.

Підписано до друку 06.03.12 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,75. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту
61050, Харків - 50, майдан Фейербаха, 7
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Гуманітарний факультет

Кафедра мовознавства

**УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ**

Теоретичний курс та контрольні завдання

**Методичні вказівки
для студентів усіх спеціальностей
заочної форми навчання**

Харків 2012

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Мовознавство» 25 січня 2012 р., протокол № 6.

Методичні вказівки підготовлено відповідно до програми навчального курсу і є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Висвітлено основні засади програмного курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» з метою узагальнення й удосконалення набутих знань у володінні граматиною, культурою мовлення та правописом української мови, а також навичками оформлення ділових паперів.

Методичні вказівки призначені для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання.

Укладачі:

доценти Л.М. Близнюк,
О.О. Кушнір,
О.О. Літвиненко,
старш. викл. Н.М. Нос

Рецензент

доц. С. І. Нешко

ВСТУП

Питання культури мовлення, у тому числі й у галузі професійного спілкування, набуває все більшої ваги в останні десятиліття. Писемне й меншою мірою усне спілкування в суспільному та господарському житті, в ділових відносинах між організаціями та установами переходить на українську мову. Однак у середньому низький рівень володіння мовців основними навичками ділового спілкування українською мовою, незнання чи слабка обізнаність з правилами укладання ділових паперів призводить до численних помилок, що знижує рівень культури мовлення, а також ускладнює спілкування й розуміння мовцями одне одного. Пропоновані методичні вказівки мають практичний напрям. Для успішного виконання контрольної роботи студентам необхідно виконувати різні типи завдань, що дозволяє перевірити рівень засвоєння студентами-заочниками основних норм української граматики, стилістики, навичок укладання певного переліку ділових паперів.

Правила виконання контрольної роботи

Текст виконаної контрольної роботи друкується на комп'ютері або пишеться від руки чорним чорнилом або пастою на стандартних аркушах формату А4 без рамки, текст розміщується тільки на одному боці аркуша.

Сторінки тексту нумеруються арабськими цифрами в правому нижньому куті сторінки без крапки. Детальніше вимоги нормоконтролю викладені в методичному посібникові «Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення, оформлення» (Харків, УкрДАЗТ, 2004). Якщо відхилення від указаних норм виявляються значними, викладач має право зарахувати це як грубу помилку й повернути контрольну роботу для переробки та доопрацювання.

На титульному аркуші розміщується позначення текстового документа, яке складається з:

- умовного коду контрольної роботи, перші дві літери якого – РР – позначають контрольну роботу, а третя – факультет (А –

АТЗ, Б – будівельний, Е – економіки транспорту, М – механічний, У – УПП);

- індексу роботи з довільно обраних трьох цифр з додаванням після крапки для текстового документа – „00.00”.

Наприклад: позначення текстового документа РРА.300.00.00 означає: контрольна робота виконана студентом факультету АТЗ, їй у цілому наданий індекс 300.00.00.

Варіант обирається студентом за останньою цифрою залікової книжки (напр., якщо остання цифра 5, то обирається варіант 5 або 15).

Титульний аркуш контрольної роботи має таку структуру:

<p>Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України Українська державна академія залізничного транспорту Кафедра мовознавства</p> <p>Контрольна робота з дисципліни „Українська мова (за професійним спрямуванням)” Варіант 1 РРА.300.00.00</p> <p>Перевірив доцент <u>(підпис)</u> А.А.Павленко 01.11.2012</p> <p>Розробив студент групи 1-І-АТЗ <u>(підпис)</u> Я.Я.Степанов 01.11.2012</p> <p>2012</p>

Рисунок 1 – Приклад оформлення титульного аркуша

Переписувати завдання непотрібно, слід вказувати тільки порядковий номер кожного завдання.

Якщо завдання вимагає провідмінювати жіночі або чоловічі прізвища, імена й по батькові, не забудьте навести форми таких відмінків: називний (відповідає на питання хто? (що? – для неістот)), родовий (кого? (чого?)), давальний (кому? (чому?)), знахідний (кого? (що?)), орудний (ким? (чим?)), місцевий (на кому? (на чому?)), кличний (не має спеціального питання). Зверніть увагу, що родовий і знахідний відмінки мають нібито однакові питання для істот, але якщо поставити в контекст, родовий вживається в словосполученнях типу *немає кого?* (Ольги Петрівни, Олексія Степановича), а знахідний у словосполученнях типу *знайти кого?* (Ольгу Петрівну, Олексія Степановича).

У тих завданнях, де необхідно поставити жіночі й чоловічі прізвища в орудному й родовому відмінку, можна укласти від двох речень до дванадцяти (тобто для кожного прізвища й кожної форми можна укласти окреме речення або ж в одному реченні вжити усі – й жіночі, і чоловічі прізвища – в родовому відмінку, в другому – усі в орудному відмінку, напр.: *на занятті не було Іванова Олега, Іванової Раїси, Петренка Олексія, Петренко Ольги, Сидорчука Василя, Сидорчук Марії.*

Якщо для виконання завдання необхідно провідмінювати числівник, необхідно навести форми усіх відмінків, крім кличного. За умови наявності паралельних форм відмінювання числівника можна вказувати лише одну або ж обидві, напр.: п'ять – форма родового відмінка *п'яти (п'ятьох)*. Завдання, які вимагають записати числівники словами, розкривши дужки, слід виконувати таким чином: числівник записується як кількісний, іменник, поданий у дужках, узгоджується з іменником згідно з правилами, напр.: *3 (тонна) – три тонни* (відповідь *третья тонна* – неправильна, оскільки *третій* – порядковий числівник).

Якщо завдання вимагає відредагувати документ або словосполучення, необхідно одразу записувати правильний варіант. Зверніть увагу, що помилки можуть бути будь-якого характеру: граматичні, стилістичні, орфографічні, в документах можуть бути зайві реквізити, відсутні необхідні або ж неправильно оформлені потрібні реквізити.

Під час виконання завдань, пов'язаних з написанням документів, слід або ж створювати документ заново відповідно до тих вимог, які вказані у відповідному завданні (при цьому текст відсутніх реквізитів обирається довільно, але він має відповідати загальній тематиці документа), або ж відредагувати неправильно складений документ (у такому випадку слід записати документ повністю, правильно його оформивши, додавши всі необхідні реквізити й відомості, правильно розмістивши всі елементи документа, виправивши всі текстові помилки чи обравши один із варіантів слів і словосполучень, поданих у дужках). Таким чином, відповіддю на кожне завдання, яке вимагає оформлення документа, має бути **правильно оформлений документ, записаний від початку до кінця**.

Якщо в документі потрібний такий реквізит, як особистий підпис, його можна відтворити різними способами: поставити довільний особистий підпис, написати прізвище тієї особи, яка підписується, або ж просто написати слово *підпис*. Якщо документ має включати печатку, в тому місці, де має бути розміщений цей реквізит, необхідно або написати слово *печатка*, або ж поставити літери *М.П.*

Виконуючи контрольну роботу, користуйтеся підручниками, словниками та методичними посібниками, список яких наведений у кінці цього видання.

ВАРІАНТ 1

1 Запишіть українською мовою такі слова:

Юпитер, енциклопедія, балансир, Атлантика, циферблат, кулінарія.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Луговской, Водопьянов, Грачёв, Яковлев, Елизаров, Пушкин, Есенин, Седов.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Павло, Олексій, Матвій, Олександр, Григорій, Василь, Віталій, Дмитро.

4 Провідмініайте такі прізвища, імена й по батькові:

Марія Василівна Шевчук, Михайло Опанасович Вовк.

5 Запишіть числівники словами (як кількісні числівники), розкриваючи дужки:

235 (студент), 117 (книга), 281 (аркуш), 24 (стіл), 43 (доба), 122 (випускник).

6 Від поданих власних назв утворіть прикметники за допомогою відповідних суфіксів, напр., Гадяч – гадяцький. Визначте, у яких прикметниках відбувається чергування приголосних, а в яких не відбувається:

Прага, Рига, Волга, Казбек, Генуя, Гонконг, Забайкалля, Карпати.

7 Відредагуйте подані словосполучення:

більш складніший проєкт, менш важливіше питання, заступник декана по виховній роботі, відношення між країнами, приятельські відношення.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку однини:

ліс, степ, Світязь, Дніпро, батько, мороз, атом, приклад, синтаксис, іменник.

9 Запишіть подані іменники у кличному відмінку:

брат, Марія, Іван, Петро Васильович, Любов Михайлівна, бабуся, тітка Оля.

10 Запишіть подані слова разом або через дефіс, з двома на вибір складіть речення:

три/поверховий, перекоти/поле, магазин/салон, вагоно/ремонтний, жовто/блакитний, жовто/гарячий, книго/друк, норд/ост, пів/острів, пів/Європи.

11 Як називаються подані словосполучення? Доберіть до них синоніми:

бити байдики, грати на одну дудку, душа співає, зуби з'їсти.

12 Відредагуйте зразок заяви, запишіть правильний варіант:

Директору київської
загальноосвітньої школи № 224
Галієнко П.В.

Заява

Прошу прийняти мене на посаду учителя іноземної мови. До заяви додаю копію диплома про закінчення вузу, автобіографію, трудову книжку. Особовий листок з обліку кадрів

25.08.11

Підпис

13 Відредагуйте текст документа, допишіть відсутні відомості:

Розписка

Я, Колпакова Ольга Петрівна, отримала у завідуючої бібліотекою О.В.Павлюк на тимчасове користування під час канікул 2 підручники з історії України.

(підпис)

14 Напишіть протокол загальних зборів студентів вашої групи з таким порядком денним:

1 Звіт старости групи про результати зимової екзаменаційної сесії.

2 Розподіл стипендій.

15 Складіть довідку з місця навчання.

ВАРІАНТ 2

1 Запишіть українською мовою такі слова:

дюралюминий, кронштейн, дефис, кулінарія, диспансер, псевдонім, дефект, Рим, гідроелектростанція, пріоритет, аннотація, диссонанс, ад'ютант.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Прокоф'єв, Вороб'єв, Панкрат'єв, Коньков, Менделєєв, Лермонтов, Белов.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Нестір, Микола, Ілля, Олексій, Тарас, Сергій, Іван, Яків, Петро, Микита.

4 Провідмініайте такі прізвища, імена й по батькові:

Марина Петрівна Яценко, Сидір Якович Фроленко.

5 Провідмініайте числівники: 487, 953-й, 57/42.

6 Складіть словосполучення з поданими словами:

авторитет, дефект, інтерв'ю, процент, форум.

7 Запишіть подані скорочення повністю, визначте види скорочень:

зав., заст., техпромфінплан, напр., оргвідділ, педінститут, ГЕС, акад., та ін., пор., ФВ, ст.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку:

цукор, сніг, жаль, антипод, народ, журавель, гараж, зал, апарат, Крим.

9 Запишіть подані іменники у кличному відмінку:

директор, земля, Ігор, кінь, сестра Галя, дядько Микола, син, Василь, Ілля.

10 Запишіть разом або через дефіс:

гідро/гео/логія, авіа/гурток, сон/трава, місто/герой,
ранньо/середньо/вічний, сільсько/господарський, паро/воз,
військово/зобов'язаний, темно/зелений.

11 З поданими словами складіть речення, що розкривають їхнє значення. Як називаються такі слова?

Дипломат – дипломант, адрес – адреса, музичний –
музикальний, їда – їжа.

12 Відредагуйте зразок заяви, запишіть правильний варіант:

Ректорові НАВСУ
генерал-лейтенанту міліції
Кондратьєву Я.Ю.
доцента кафедри філософії

Заява

Прошу надати мені матеріальну допомогу.
5.03.2002 р.

13 Складіть зразок наказу щодо особового складу.

14 Відредагуйте текст документа, допишіть відсутні відомості:

Розписка

Я, Шупик Олексій Михайлович, отримав у видавництві
“Форум” належний мені авторський гонорар за 2-ге видання
посібника “Історія України”.

24.05.02 (підпис)

15 Напишіть витяг із протоколу засідання профспілкового комітету.

ВАРІАНТ 3

1 Запишіть українською мовою такі слова:

нумерація, стабилитрон, динамометр, баббит, балласт, абсцисса, бар'єр, кинематика, синкретизм, дезінформація, поліетилен, гідрохлорид.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Гнидич, Привалов, Мацеев, Гавлик, Багіров, Лещёв, Бедный, Архипов.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Кузьма, Захар, Максим, Матвій, Михайло, Денис, Артур, Костянтин, Олег.

4 Провідмініайте такі прізвища, імена й по батькові:

Петро Володимирович Шевчук, Олена Петрівна Волгіна.

5 Запишіть числівники словами (як кількісні числівники), розкриваючи дужки:

92 (параграф), 16 (комп'ютер), 0,5 (аванс), 445 (вікно).

6 Провідмініайте числівники: 678, 145/897.

7 Перекладіть українською мовою і запишіть скорочено:

Украинская государственная академия железнодорожного транспорта, годы, и тому подобное, например, и другое, гидроэлектростанция, почтовый ящик, расчетный счет.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку:

інструмент, камінь, параграф, відмінок, листопад, ярок, Китай, Кривий Ріг, Київ, Львів, університет, батько, Степан, січень, рік, кілограм, ампер.

9 Запишіть подані іменники у кличному відмінку:

інженер Петренко, пан професор, мама, слюсар, Наталя Петрівна, Анастасія Іванівна, Петро Васильович, студент Іванов, дочка, Ганнуся, Соломія.

10 Запишіть разом або через дефіс:

екстра/поляція, екс/прем'єр/міністр, контр/адмірал, космо/центричний, коліє/укладач, крем/брюле, тонно/кілометр, шибай/голова, 100/ліття.

11 Чи становлять синонімічні ряди/пари подані слова? Поясніть значення цих слів, з двома на вибір складіть речення.

Робітник – працівник – співробітник, становище – положення – стан, галузь – сфера – ділянка, дилема – проблема – завдання, ініціатива – пропозиція – звернення, об'єм – обсяг, заступник – замісник, повістка – порядок (денний).

12 Відредагуйте текст заяви, запишіть правильний варіант:

Ректорові
Української державної академії
Залізничного транспорту
проф. Даньку М.І.
аспіранта кафедри механіки
Лосько Тетяни Андріївни

Заява

Прошу зарахувати мене на 0,25 ставки по кафедрі механіки з 1.09.05 р.

13 Напишіть зразок розписки про одержання устаткування для майстерні від заводу.

14 *Визначте вид кожного документа. Запишіть перший документ повністю, доповнивши його необхідними відомостями.*

А. Я, Ширяєва Ольга Костянтинівна, доручаю Воковенку Нестору Павловичу отримати належну мені зарплату за листопад 2005 року.

Б. Я, Ширяєва Ольга Костянтинівна, отримала від Воковенка Нестора Павловича 5000 (п'ять тисяч) гривень.

В. Доводжу до Вашого відома, що вважаю необхідним звільнити старшого лаборанта Вітіну І.О. у зв'язку з невиконанням нею своїх обов'язків.

15 *Складіть зразок наказу про прийняття на роботу.*

ВАРІАНТ 4

1 *Запишіть українською мовою такі слова:*

нумерація, парціальний, пластинчатий, спіраль, цементовоз, кюри.

2 *Запишіть прізвища українською мовою:*

Голицын, Писарев, Ефимов, Евтушевский, Трубецкой, Ильин, Воинович.

3 *Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:*

Василь, Карпо, Леонід, Віктор, Степан, Вікентій, Геннадій, Євген, Артем.

4 *Провідмініайте такі прізвища, імена й по батькові:*

Манченко Марина Юріївна, Білоус Степан Васильович.

5 *Розкрийте дужки, запишіть числа словами (числівник записувати як кількісний):*

3 (тонна), ½ (прибуток), 263 (випускник), на 95 (підприємство).

6 Провідміняйте числівники: 547, 896-й.

7 Перекладіть українською мовою слова та словосполучення:

решающий, последующий, предшествующий, бездействующий, поступающий, заведующий, служащий, по вашему усмотрению, по делам службы, по долгу службы, по приказу, по истечении срока, по небрежности, по закону.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку:

соловей, вітер, Великий Гай, Тернопіль, майдан, берег, токар, сміх, цукор.

9 Запишіть подані іменники у кличному відмінку:

Надія, мрія, Людвіг, товариш, ткач, друг, Іван, тато, Київ, пісняр, любов.

10 Запишіть разом або через дефіс:

газо/постачання, метео/служба, генерал/майор, військово/полонений, політико/економічний, південно/східний, жовто/гарячий, вагоно/будівний.

11 Користуючись словами для довідки, продовжте синонімічний ряд, визначте види синонімів:

Адекватний – рівний; ефектний – виграшний; рентабельний – вигідний; стимулювати – заохочувати; диференціювати – розрізняти; концентрувати – зосереджувати; домінувати – переважати.

Слова для довідки: відповідний, однаковий, доцільний, прибутковий, поділяти, розчленовувати, згущувати, збагачувати, яскравий, той, що справляє враження, панувати, головувати, спонукати до дії, давати поштовх.

12 Оформіть документ на ім'я керівника Вашого навчального закладу з проханням звільнити Вас від занять.

13 Оформіть документ, у якому йдеться про те, що Тригубенко Алла Анатоліївна отримала у магазині "Канцтовари" 30 жовтня 2005 року товари на суму 213 гривень.

14 Напишіть витяг із протоколу студентської ради.

15 Напишіть довідку з місця роботи.

ВАРІАНТ 5

1 Запишіть українською мовою такі слова:

вакуум, гидравлика, графік, дефект, бар'єр, порт'єра, конгресс, ария

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Зиновьев, Бердяев, Алексеев, Гагарин, Гурьин, Евсеев, Приставкин, Малеев.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Олег, Трохим, Марко, Ростислав, Сидір, Тихін, Лев, Юрій, Яромир.

4 Провідмініайте прізвище, ім'я та по батькові:

Гомоляко Олег Геннадійович.

5 Провідмініайте числівники: 285, 598-й, 47/76.

6 Розкрийте дужки, запишіть числа словами (числівник записувати як кількісний):

про 82 (депутат), у 8 (скринька), без 49 (комп'ютер), до 1751 (виборці).

7 Утворіть нові слова, у яких відбуватимуться чергування, напр., француз – французький:

Бахмач, козак, балхаш, тюрк, Париж, Прага, чех, ткач, юнак, Мекка, птах, Кременчук, Черкаси, Галич, Кривий Ріг.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку:

спокій, насип, вік, центр, ячмінь, дощ, вечір, фініш, сніг, плач, сум, вівторок.

9 Запишіть подані іменники у кличному відмінку:

Галина, хлопець, хлопчик, дочка, син, Катря, доня, радість, Маруся, Довбуш.

10 Запишіть разом або через дефіс:

авто/страда, шести/денка, гори/цвіт, корабле/будівник, лісо/смуга, магазин/салон, макро/космос, екс/міністр, дизель/мотор, електро/двигун.

11 Як називаються пари слів, поданих нижче? Складіть словосполучення з цими словами:

адресат – адресант, абонент – абонемент, статут – статус, авторитетний – авторитарний, громадський – громадянський, ефективний – ефектний, тактовний – тактичний.

12 Напишіть наказ про заохочення співробітника.

13 Напишіть заяву з проханням перевести Вас з однієї спеціальності на іншу. Обґрунтуйте своє прохання.

14 Напишіть зразок розписки про одержання обладнання для вагоноремонтної майстерні.

15 Визначте, які зі слів, поданих у дужках, є найдоцільнішими в поданих реченнях. Запишіть документ повністю, використовуючи потрібні форми, допишіть пропущені відомості.

Характеристика

(на Бондаренко Ірину Богданівну, Бондаренко Ірини Богданівни), випускниці ПТУ № 39 м. Київ, 1984 року народження

Бондаренко Ірина Богданівна (перебувала, знаходилася, навчалася) в Київському (ПТУ, професійно-технічному училищі) № 39 за (фахом, спеціальністю, кваліфікацією, професією) (секретар-референт, "Секретар-референт", "секретар-референт").

Під час навчання (ідеально, взірцево, чудово, бездоганно, добре, досконало) (оволоділа, опанувала) правилами (опрацювання, оформлення, написання) документації та технікою комп'ютерного набору (відповідно до, у відповідності з) (державними стандартами, державних стандартів). До (здійснення, реалізації, виконання) (громадських, громадянських, суспільних) доручень (відносилася, ставилася) сумлінно. (Приймала, брала) активну участь у культурно-масових (засобах, заходах), що (проводилися, здійснювалися, провадилися) в училищі. У лютому 2002 року (заволоділа, зайняла, посіла) перше місце на міській олімпіаді з української мови серед студентів профтехучилищ.

Під час (відбування, проходження) виробничої практики на заводі "Богатир" (запропонувала, зарекомендувала, відрекомендувала) себе сумлінним працівником. Скромна, стримана, (сувора, вимоглива, прискіплива), вона (послугується, користується) повагою серед викладачів і товаришів.

(Виписано, видано, надруковано, створено) для подання до Державної академії культури і мистецтв України.

ВАРІАНТ 6

1 Запишіть українською мовою такі слова:

дифференціал, дюралюміній, жалюзи, жиклер, визирь, бензин, шкипер, прем'єра, пролонгація.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Исаев, Никитин, Дудник, Мисник, Кочигин, Жиглов, Бондарев.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Роман, Ярослав, Микола, Лука, Йосип.

4 Розкрийте дужки, поставивши слова у потрібному відмінку:

вулиця (Герої, Севастополь), панові (Григорій Омельчук), з секретарем (Петро Найда), у бухгалтера (Віра Мотрич), при директорові (Сергій Осика), для уповноваженого (Олексій Музиченко), колего (Анатолій Ярославович), брате (Юрій Остюченко), пам'ятник (Данило Галицький), стаття про (Микола Всеволодович).

5 Провідмініяйте числівники: 851, 853-й, 75/24.

6 Розкрийте дужки, запишіть числа словами (числівники записувати як кількісні):

1,5 (мільйон, гривня), 2 (дипломант), від 14 (відсоток), 4 (карат).

7 Складіть словосполучення, використовуючи подані іменники й прикметники:

округ / округа: автономний, мальовничий, військовий, виборчий, промисловий, навколишній; адрес / адреса: домашній, службовий, вітальний, тимчасовий, підписаний, поштовий; кар'єр / кар'єра: артистичний, піщаний, відкритий, стрімкий, занедбаний, гранітний.

8 Виправте помилки в оформленні реквізиту “адресат”, запишіть правильні варіанти.

- 1 Директор Павлюку Сергію Петровичу.
- 2 Генеральні директори виробничих об'єднань, директори підприємств і керівники організацій.
- 3 Міністерство освіти і науки України.
- 4 Міністерство промислової політики України
Управління справами
Головний спеціаліст
Кононенко В.П.

9 Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення:

колектив, експеримент, числівник, палац, Бориспіль, режисер, Крим, чагарник, відчай, апостроф.

10 Поставте іменники в кличному відмінку:

сестра, Микола, слухач, пан, В'ячеслав, директор, Марія, хлопець, вчитель, Ігор.

11 Запишіть складні слова разом або через дефіс:

Атомо/хід, мас/медіа, розтяг/стиск, пів/Харкова, блок/система, метало/обробний, тепло/електростанція, аграрно/сировинний, шести/денка, історико/культурний.

12 Доберіть синоніми до поданих слів:

говорити, досконалий, дискусія, думати, майстерно, стандартний, радість, фінал, керівник.

13 Складіть доповідну записку на ім'я начальника автотранспортного підприємства про незадовільний ремонт автобусів.

14 Відредагуйте текст характеристики, виправте помилки, запишіть правильний варіант:

Характеристика студентів залізничного училища Лескова Ільї Вячеславовича

Лесков І.В. вчиться в училищі з 2001. На протязі навчання зарекомендував себе як добрий товариш, ввічливий, сумлінний, має хороші відношення з вчителями та учнями. Неодноразово поощрявся за приймання активної участі в спортивних міроприємствах училища. Всі без винятку поручення виконує вовремя.

Ця характеристика видана для пред'явлення в Українську державну академію залізничного транспорту.

підпис

Директор училища Петренко В.

15 Складіть лист-повідомлення про зміну назви компанії.

ВАРІАНТ 7

1 Запишіть українською мовою такі слова:

дизайнер, еміграція, колледж, нетто, гейзер, кабінет, массаж, пианист, жюри, кюре, экстраординарный.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Воинович, Горбачёв, Кушнарёв, Гринёв, Лихачёв, Голик, Приступин.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Сергій, Євген, Анатолій, Нестір, Антін.

4 З поданими прізвищами складіть речення так, щоб прізвища мали форму жіночого й чоловічого роду родового та орудного відмінків:

Біленко, Марчук, Лобода.

5 До кожного слова доберіть його пару, щоб проілюструвати чергування приголосних, наприклад: скакати – скоцити.

Писати, яблуко, загашений, ходити, муха, плачу, в аптеці, сікти, сніг, на лузі, книга.

6 З якими із запропонованих прикметників сполучаються іменники відносини, взаємини, стосунки, ставлення, відношення?

Слова для довідки: виробничі, доброзичливі, господарські, грошові, промислові, товарні, соціально-економічні, суспільно-політичні, кредитні, майнові, естетичні, синтаксичні, математичні, процентні, торгові, родинні, міжнародні, міжнаціональні, громадські, ворожі, дипломатичні, економічні, класові, земельні, уважні.

7 виправте помилки в оформленні реквізиту “підпис”, запишіть правильні варіанти.

1 Директор школи О.П.Лисенко *підпис*

2 Директор профтехучилища *підпис* Потапенко А.П.

3 Начальник відділу інспектування професійно-технічних навчальних закладів Стрілько О.Г. *підпис*

8 Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення:

Тернопіль, вокзал, режисер, Іртиш, діаметр, бензин, синонім, ремонт, берег, кисень.

9 Поставте іменники в кличному відмінку:

Дніпро, земля, професор, Україна, колега, Надія, кобзар, Лазар, душа, студент.

10 Запишіть складні слова разом або через дефіс:

Авіа/лайнер, контр/адмірал, нерозлий/вода,
загально/освітній, північно/східний, пів/апельсина, щастя/доля,
водо/постачання, історико/філософський, плодово/овочевий.

11 Доберіть синоніми до поданих слів:

пишатися, дорога, власний, темніти, доповідач, тепер,
хвилюватися, знаменитий, холодно, відвертий.

12 Відредагуйте зразок автобіографії, допишіть відсутні відомості, запишіть правильний варіант:

Автобіографія

Я, Марусяк П.О., народилася 22.09.1979 р. в м. Лубни
Полтавської області.

На протязі 1986-95 рр. навчалася у середній школі №1
м.Лубни.

У 1995 р. вступила на спеціальність “Біржова діяльність”
Київського індустріального технікуму.

У 1997 р. поступила в НПУ імені Драгоманова.

13 Складіть документ, у якому пояснюється, чому студенти Вашої групи не з’явилися на заняття з мови професійного спілкування.

14 Зі слів, поданих у дужках, виберіть те, яке є найдоцільнішим і найпотрібнішим у конкретному реченні. Непотрібні слова викресліть. Допишіть відсутні реквізити, необхідні для характеристики. Визначте, де потрібно вжити малу або велику літеру, запишіть документ повністю:

Характеристика

(Залєсова, Залісова) Миколи Сергійовича,
1954 року народження, (замісника, заступника) начальника
(У,у)правління (М,м)іжнародних (З,з)в’язків МЗС України,
(К,к)андидата (Е,е)кономічних наук

(Залєсов, Залісов) М.С. (перебуває, працює, знаходиться) на посаді (замісника, заступника) начальника (У,у)правління (М,м)іжнародних (З,з)в'язків (М, м)іністерства (З,з)акордонних (С,с)прав України з вересня 2004 року. На цій посаді Микола Сергійович (виявив, показав, засвідчив, зарекомендував) себе (обдарованим, здібним, кмітливим), (настирливим, упертим, наполегливим), (суворим, вимогливим, прискіпливим) керівником, завдяки чому (досяг, добився, домігся) (істотних, суттєвих, значних, вагомих) успіхів у роботі. Він творчо (застосовує, використовує) в роботі свої знання й навички, вміє (своєчасно, оперативно) (розв'язувати, вирішувати) поставлені (задачі, завдання, настанови, розпорядження). Постійно (підносить, збільшує, підвищує) свій (кваліфікаційний, фаховий, професійний) рівень. Добре (знає, орудує, володіє) англійською та німецькою мовами.

(Багаторазово, не раз, часто-густо, неодноразово) виїздив за (К,к)ордон у складі урядових (представників, делегацій, обранців), де (показав, виявив, засвідчив, зарекомендував) себе (спеціалістом, вченим, фахівцем) високого (класу, рівня, рівню).

За (досягнення, перемогу, успіхи) в роботі (Залєсова, Залісова) Миколу Сергійовича (винагороджено, нагороджено) (П,п)очесною (Г,г)рамотою (П,п)резидента (У,у)країни.

(Виписано, видано, надруковано) для подання до (П,п)осольства США.

15 Складіть наказ про прийняття на роботу за контрактом.

ВАРІАНТ 8

1 Запишіть українською мовою такі слова:

інтерв'ю, імміграція, асиміляція, касир, індустрія, Сицилія.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Александров, Бестужев, Державин, Гаврилов, Щипачёв, Светлов, Рудин.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Ілля, Антон, Сава, Феофаній, Костянтин.

4 З поданими прізвищами складіть речення так, щоб прізвища стояли в жіночому й чоловічому роді в родовому та орудному відмінках:

Яременко, Назарчук, Сіромаха.

5 Провідмінійте числівники: 297, 579-й, 47/71.

6 До кожного слова доберіть його пару, щоб проілюструвати чергування приголосних, напр., д-дж: ходити – ходжу.

дишу, пасіка, раджу, пекти, різати, при березі, чистити, у книжці, крутити, в капелюсі, птах, садити.

7 Перекладіть українською мовою:

двум менеджерам, трем комп'ютерами, чотирма годами, шести акцій, п'ятью самолетами, шестидесяти програмистов, сьмюдесятью екземплярами, на дев'яноста семи участках, двумстам п'ятидесяти девяти аллеям, сорока арендных підприємств, двухсот п'ятидесяти четырех газет, п'ятнадцатью ассоциациями.

8 Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення:

колектив, редуктор, Бориспіль, вік, іменник, Байкал, мороз, погреб, Париж, мед.

9 Поставте іменники в кличному відмінку:

аспірант, дочка, Олег, пісняр, Ірина Василівна, колектив, Наталія, вільха, господиня.

10 Запишіть складні слова разом або через дефіс:

чорно/сливовий, ощад/каса, екс/президент,
науково/технічний, північно/східний, десяти/поверховий,
жовто/гарячий, військово/спортивний, лікар/офтальмолог,
перекоти/поле.

11 Утворіть словосполучення, додаючи до поданих іменників один із прикметників-паронімів (професійний чи професіональний):

лексика, театр, спілка, боксер, підготовленість, хор,
організація, творчість, знання, спілкування.

12 Відредагуйте зразок автобіографії, допишіть відсутні відомості, запишіть правильний варіант:

Автобіографія.

Ранюка Максима Григоровича,
1980 року народження.

У 1998 р. вступив до Національного університету ім.
Т.Г.Шевченка на історичний факультет (заочне відділення). У
січні 2002 р. влаштувався на роботу у фірму “Крокус”.

24 квітня 2002 р.

Підпис

13 Відредагуйте документ, допишіть потрібні відомості:

Директору школи
Харчук С.І.

Я пропустив уроки, бо разом з батьками відвідав виставку робіт
сучасних українських скульпторів.

Учень 11-Б класу (підпис)

14 Зі слів, поданих у дужках, виберіть те, яке є найдоцільнішим і найпотрібнішим у конкретному реченні. Оформіть документ повністю, дописавши відсутні реквізити, необхідні для цього документа:

Виробничу практику (відбував, здійснював, проходив) на підприємстві "Смак", де (працював, робив, служив) на лінії з (виробництва, виготовлення, оброблення) харчової продукції. На підприємстві було (сформовано, утворено, створено) усі (обставини, умови, передумови) для (відбування, здійснювання, проходження) практики. (На протязі, упродовж, протягом) усього (перебування, знаходження, відвідування) на підприємстві я мав (спроможність, нагоду, змогу) отримувати (консультації, поради) як від фахівців підприємства, так і від адміністрації. Під час практики (головна, основна, центральна) (турбота, увага) зосереджувалася на процесі (вироблення, виготовлення) харчової продукції, зокрема напоїв. Практика на підприємстві (сприяла, допомогла, зарадила) виробити багато практичних (умінь, вправностей) і (звичок, навичок, навиків).

15 Складіть витяг з протоколу засідання трудового колективу підприємства.

ВАРІАНТ 9

1 Запишіть українською мовою такі слова:

пациент, плеер, Крит, поликонденсация, брутто, рессора, нетто, сумма.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Вавилов, Панкратьев, Высоцкий, Меньшиков, Кондратьев, Глухарёв, Чичиков, Трублаевич.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Яків, Віталій, Мирон, Григорій, Тимофій.

4 Перепишіть, дописуючи суфікси та закінчення:

З Іван... Анатолі... Петренк... .

До Вишняк Ольг.. Олексіївн... .
Від Чурай Марус.. Горді... .
Художнику Олександр.. Ігоров... Дорошенк... .
У Петр... Ігорович... Рябоконе.
Вчителю Володимир... Іван... Терещенк... .

5 Провідмініайте числівники: 776, 756-й, 22/45.

6 Від поданих власних назв утворіть прикметники за допомогою відповідних суфіксів, напр., Рига – ризький. Позначте, у яких прикметниках відбувається чергування приголосних, а в яких не відбувається:

Кременчук, Золотоноша, Черкаси, Кривий Ріг, Таганрог, Карабах, Лейпциг, Воронеж, Запоріжжя, Острог.

7 Виправте помилки в оформленні списку літератури, запишіть правильний варіант.

1 Жилко Ф. Т. Нариси з діалектології української мови / К.: Рад. школа, 1966: 315 С.

2 Жовтобрюх М. А., Волох О.Т., Самійленко С.П., Слинсько І.І. Исторична граматика української мови. – Київ, “Вища школа” - 1980.

8 Перекладіть подані словосполучення українською мовою:

получить строгий выговор, поступить согласно инструкции, поступить на курсы водителей, товар поступил испорченным, завершить в текущем году, конспект по математике, оказывать значительное влияние, составить докладную записку, составьте мне компанию, напрасно тратить время.

9 Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення:

Дніпропетровськ, чай, академік, Сиваш, метрополітен, ансамбль, гектар, коледж, Еверест, листопад (місяць).

10 Поставте іменники в кличному відмінку:

мандрівник, Руслан, радість, вихователь, сторож, Ніна, край, Дніпро, степ, В'ячеслав Миколайович.

11 Запишіть складні слова разом або через дефіс:

Пів/яблука, п'яти/струнний, фото/спалах, пів/Києва, яскраво/жовтий, взаємо/вигідний, мегават/година, навчально/виховний, бізнес/клас, вагоно/ремонтний.

12 З'ясуйте різницю між значеннями поданих слів, складіть з ними словосполучення:

змістовий – змістовний, особистий – особовий, ознайомити – познайомити, відкрити – відчинити.

13 Відредагуйте зразок автобіографії, допишіть відсутні відомості, запишіть правильний варіант:

Автобіографія

Я, Шутько Наталя Василівна, народилася 12 серпня 1977 року в м. Харків.

У 1984 році вступила в перший клас середньої школи № 17 м. Харків. На протязі 1984-94 рр. навчалася в вищезгаданій школі.

У 1994 р. вступила в ХДУ ім. В.Н.Каразіна, який закінчила. Після закінчення вузу призначена вчителем англійської мови в харківську загальноосвітню школу № 29.

Приймаю участь у громадській роботі.

Не одружена, дітей не маю.

12.12.00

Підпис

14 Складіть доповідну записку на ім'я декана факультету про відрядження найкращих студентів курсу на Всеукраїнську студентську олімпіаду з української мови.

15 Складіть документ, у якому йдеться про Ваш досвід роботи, освіти і метою укладання якого є заміщення вакантної посади.

ВАРІАНТ 10

1 Запишіть українською мовою такі слова:

Палестина, Алжир, архаичний, колье, тираж, симптом, хирург, критика.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Лихачёв, Зелинский, Григорчук, Винокур, Крутых, Пашкевич, Федосеев, Нехорошев.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Гліб, Дмитро, Борис, Мирослав, Георгій.

4 Запишіть, розкривши дужки й поставивши іменники в потрібному відмінку:

підручник (Матушова Тетяна Степанівна), програма, присвячена (Василь Стус), звернутися до (Ковальчук Павло Олексійович), написати (Коваленко Іван Дмитрович), дорікати зв'язком з (Панаско Юлія Едуардівна), пам'ятник (Шевчук Дмитро), приміряти сукню на (Біленко Тетяна), змірити поглядом (Кришталь Степан), звинувачувати (Мазуркевич Ірина).

5 Провідмініайте числівники: 354, 784-й, 46/42.

6 Від поданих власних назв утворіть прикметники за допомогою відповідних суфіксів, напр., Прага – празький. Відзначте, у яких прикметниках відбувається чергування приголосних, а в яких не відбувається.

Франція, Люксембург, Норвегія, Санкт-Петербург, Галич, Калуга, Сиваш, Балхаш, Дамаск, інгуш.

7 Доберіть українські відповідники до поданих російських словосполучень. Складіть речення з українськими відповідниками:

вовлечь в работу, говорить на родном языке, к вашим услугам, работал в должности, прийти по делу, принять к сведению, по истечении времени, пришлось по вкусу.

8 Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення:

вік, університет, Ужгород, нікель, Львів, режисер, конус, експорт, Дон, синонім.

9 Поставте іменники в кличному відмінку:

Євгеній, пісня, бджоляр, країна, дипломник, брат, співак, Дмитро, дівчина, пан.

10 Запишіть складні слова разом або через дефіс:

Овоче/переробний, червоно/гарячий, хліб/сіть, темно/сірий, рок/музика, воєнно/стратегічний, екс/чемпіон, ново/утворений, напів/автомат, ошад/банк.

11 Складіть речення з поданими паронімами:

Континент//контингент, ефектний//ефективний, особистий//особовий, людський//людяний, адресат//адресант.

12 Виправте помилки в оформленні документа, визначте вид документа, запишіть правильний варіант:

Я, викладач кафедри філософії, Пономаренко Віталій Петрович, одержав у бібліотеці дві книги.

13 За поданим уривком визначте, який це документ, допишіть відсутні відомості і складіть зразок цього документа:

СЛУХАЛИ:

Куценко А.А. Інформація керівника виробничо-польової практики.

ВИСТУПИЛИ:

Ісаєв О.О. вніс пропозицію поділити студентів на підгрупи, чітко визначити кожному завдання й години роботи на ділянці.

14 Складіть зразок офіційного разового доручення (вказіть принаймні два найменування товарів, які належить отримати за цим дорученням), використавши бланк.

15 Складіть лист-підтвердження, в якому засвідчується отримання замовлених товарів.

ВАРІАНТ 11

1 Запишіть українською мовою такі слова, з двома (на власний вибір) скласти речення:

еклектика, эгоизм, ширма, колибри, аудиенция, диалектика, наивный, график, такси, премьер-министр, опонент, дискуссия, медальон, ирреальный.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Крутых, Смирнов, Пивоваров, Максимов, Фёдоров.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен, провідміняйте (друге ім'я – ім'я батька):

Яків – Олександр, Марина – Архип, Федір – Матвій, Любов – Хома.

4 Провідміняйте числівники: 657, 397-й, 37/56.

5 Від поданих власних назв утворіть прикметники за допомогою відповідних суфіксів, напр., Запоріжжя –запорізький:

Словаччина, Чехія, Мекка, Гадяч, Острог, Таганрог, Париж, Овруч.

6 Відредагуйте подані словосполучення:

налог на добавлену вартість, прожиточний мінімум, відрахування на сберкнижку, відмінити закон, бувші учасники, жила площа.

7 Знайдіть серед поданих прикладів помилки слововживання, підкресліть неправильне:

У відповідності з технічними умовами – відповідно до технічних умов – згідно з технічними умовами. По ініціативі працівників – з ініціативи працівників – за ініціативою працівників. Одержати за рахунком – одержати по рахунку – одержати згідно з рахунком. Протягом тижня – на протязі тижня.

8 Поставте подані іменники в родовому відмінку однини, з одним новоутвореним (на власний вибір) складіть речення:

Комівояжер, адресат, компроміс, інвестор, імідж, інсайдер, експорт, девіз, параграф, цикл.

9 Поставте у кличному відмінку:

Петро Максимович, Майя Геннадіївна, Василь Степанович, Кузьма Трохимович, Марина Вадимівна, Сергій Опанасович.

10 Утворіть синонімічні ряди від слів:

суспільний, наступний, положення, квиток, заступник, актуальний, сьогодні.

11 Напишіть разом, окремо або через дефіс подані слова:

зоре/пад, міні/спідниця, ново/призначений, галакто/метр, зірви/голова, сніжно/білий, жовто/гарячий, чотири/поверховий, тепло/електро/генератор, плато/спроможний.

12 *Складіть мотивовану заяву про надання матеріальної допомоги.*

13 *Укладіть характеристику завідувача відділом постачання та збуту Винник Марії Василівни.*

14 *Прочитайте документ, відредагуйте текст, запишіть повністю, доповнивши необхідними даними:*

Доручення

Я, Поволока Андрій Сергійович, доручаю Фроленко Р.О. забрати бланки відомостей у типографії.

(підпис)

А.С. Поволока

15 *Складіть зразок офіційного спеціального доручення від головного керівника підприємства про передачу представницьких функцій в арбітражному суді.*

ВАРІАНТ 12

1 *Запишіть українською мовою такі слова, з двома (на власний вибір) складіть речення:*

Мадрид, пианист, ария, шкипер, шкив, бирка, діафрагма, диспетчер, парфюмерия, штатив, конференція, професіонал, Голландія, бюлетень.

2 *Запишіть прізвища українською мовою:*

Соловьєв, Синицын, Макеев, Кулинич, Никитин, Яворовский, Тёркин.

3 *Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:*

Михайло, Хома, Йосип, Борис, Лука, Нестір, Ярослав, Ігор, В'ячеслав, Олег.

4 Провідмініайте такі прізвища, імена й по батькові:

Наталя Василівна Петренко, Федір Іванович Білик, Григорій Андрійович Зозуля, Марія Тарасівна Дудка, Антоніна Михайлівна Корчинська, Петро Опанасович Терещук.

5 Запишіть числівники словами, розкриваючи дужки (числівники записувати як кількісні):

83 (мешканець), 42 (доба), 1,5 (кілограм), 6 (пункт).

6 Відредагуйте, якщо потрібно, подані словосполучення:

Зверх міри, опанувати професією, подякувати його, пануюча думка, я вибачаюсь, відчитуватися про роботу, оповіщати через газети.

7 Запишіть 10 залізничних термінів. Складіть з ними три речення, визначте стиль.

8 Поясніть значення наведених паронімів, уведіть їх у речення:

виключно//винятково; виборний//виборчий; діляниця//ділянка.

9 Поставте подані слова в родовому відмінку однини:

акцент, диригент, динамізм, студент, коефіцієнт, тариф, бестселер, циркуляр, Шекспір, інфінітив.

10 Замість крапок, де потрібно, поставте літери Е або Є:

клі...нт, р...ф...рат, ан...ст...зія, конв...й...р, ф...ном...нальний, ал...горія, аг...нтура, тра...кторія, д...з...ртир, г...н...ральний.

11 Запишіть разом, окремо або через дефіс подані слова:

літо/писний, навчально/виробничий, пів/ягоди, пів/Японії, чорно/крилий, чорно/білий, дорого/цінна, стоп/сигнал, лісо/смуга, сріблорозолото.

12 Складіть зразок листа, в якому повідомляєте працівникові про те, що у зв'язку із скороченням кількості штатних працівників ви не зможете продовжити з ним контракт.

13 Відредагуйте зразок документа, запишіть правильний варіант:

Автобіографія:

Я, Черненко І.М., народився в м.Києві, у сім'ї робітників. Батько, Черненко Микола, працює водієм АТП 00362, мати, Черненко Надія, працює палітурницею у Київській книжковій друкарні наукової книги. У 1997 році закінчив міську середню школу №9. Захоплююся журналістикою, пишу вірші. Домашня адреса: Київ, вул. Полярна, 11, кв. 120. Не одружений.

05.07.2011 р.

Підпис

14 виправте помилки та відредагуйте поданий документ. Запишіть правильний варіант:

Доручення

Я, вчителька хімії школи № 3, доручаю Степанюк Івану Сідоровичу отримати на складі хімічні реактиви для лабораторії, бо директор школи наказав.

Доручення являється дійсним до 30 березня цього року.

Степанюк

Підпис Степанюка І.С. завіряю, начальник відділом кадрів, К.К. Денисюк

Денисюк

М.П.

15 Складіть заяву про дострокове розірвання трудового контракту.

ВАРІАНТ 13

1 Запишіть українською мовою такі слова:

коэффициент, лабиринт, инфинитив, стресс, импозантный, корректный, ширма, анархия, коммерция, иерархия, реорганизация, экстраординарный, диалектика, интервью, гравюра.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Лесков, Акимов, Матвеев, Муромцев, Щёголев, Седых.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Василь, Григорій, Мойсей, Назар, Прокіп, Олександр, Лука, Митрофан, Олексій, Борис.

4 Провідмініайте числівники: 834, 756-й, 27/38.

5 Відредагуйте подані речення:

На протязі довгого часу мені відмовляли в розгляді моєї справи.

На ваше ім'я поступила жалоба.

Він займає посаду проректора по навчально-виховній роботі.

6 Утворіть прикметники від поданих іменників, напр., чех – чеський:

гірник, парубок, товариш, ткач, латиш, тюрк, студент, залісся, молодець.

7 Доберіть синоніми до поданих слів:

асоціація, пай, конкуренція, фахівець, патент, уніфікація, взаємини.

8 Із слів, поданих у дужках, виберіть те, яке, на вашу думку, є найдоцільнішим. З двома словосполученнями складіть речення:

(Тактична, тактовна) людина; алфавітний (показник, показчик); (унікати, вникати) зустрічей; виробничі (витрати, затрати).

9 Поясніть значення таких паронімів:

додержувати//додержуватися;
дипломат//дипломант//дипломник.

10 Поставте подані слова в кличному відмінку:

друг, секретар, пан директор, відповідальний секретар, товариш, сестра, подруга.

11 Відредагуйте й запишіть речення відповідно до норм сучасної української літературної мови:

Комісія рахує, що даний проект більш прийнятний.
Ми уважно познайомилися з випискою з протоколу.
Виникла потреба підписатися на деякі періодичні видання.

12 Правильно оформіть документ, доповнивши необхідними даними:

Заява від Ковалівської Лариси директору харківської загальноосвітньої школи № 22 Михалок Г. М. Прошу прийняти мене на роботу учителем фізкультури. До заяви додаю копію диплома, автобіографію, трудову книжку, особистий листок з обліку кадрів. 15.08.05

Підпис

13 Укладіть доповідну записку на ім'я декана про впровадження Болонського процесу в УкрДАЗТ щодо вивчення української мови.

14 Укладіть звіт про перевірку лінії оздоблювальних і оброблюваних машин на швейній фабриці № 4 м. Києва комісією з охорони техніки безпеки.

15 Укладіть лист-відповідь на претензію щодо затримки оплати за здійснення рекламних послуг.

ВАРІАНТ 14

1 Запишіть українською мовою такі слова, з двома складіть речення:

максимум, магістраль, інерція, динамічний, надрессорный, грип, суб'єкт, пріоритет, циферблат, ревію.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Матусовский, Ангелін, Обручев, Миронов, Хрящев.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові та провідміняйте (друге ім'я – ім'я батька):

Петро – Гордій, Алевтина – Тимофій, Ольга – Мирослав, Геннадій – Костянтин.

4 Провідміняйте числівники: 346, 575-й, 74/27.

5 Виправте, якщо це необхідно, помилки, запишіть правильний варіант:

знайомство з цим документом, по заказу Міністерства освіти і науки України, купівля-продажа інвалюти, дирекція дає добро, завіряти у своїй повазі.

6 До поданих слів доберіть їх пару так, щоб проілюструвати чергування приголосних при словотворенні та словозміні, напр.: берегти – бережу; друг – друже, друзі, дружок:

пекти, вертіти, казати, луг, капелюх, рука, вухо, високий, низький, дорогий.

7 З поданими прізвищами складіть речення так, щоб вони мали форми родового та орудного відмінка для осіб жіночої та чоловічої статі:

Біленко, Марчук, Лобода.

8 Запишіть разом або через дефіс подані слова:

вагоно/складач, воле/виявлення, швидко/плинний,
далеко/сяжний, теле/установка, біо/електричний,
південно/африканський, сизо/фіалковий, пів/захисник,
історико/філологічний.

9 Запишіть, замість крапок поставте літери И, Ї або І:

аж...отаж, д...в...з...я, к...нофест...валь, бук...н...ст., ар...
тм...я, альтру...зм, грац...озн...й, інду...зм, д...с...м...ляц...я,
єп...скоп.

10 Подані слова поставте в родовому відмінку:

кур'єр, барометр, бадмінтон, лектор, кипарис, Рим, дилер,
генерал-майор, пацієнт, фантом.

11 Складіть доручення щодо отримання пенсії.

12 Відредагуйте документ, запишіть повністю, доповнивши необхідними відомостями.

Доручення

Я, Василенко Роман Васильович, доручаю Зінчук Юлії Олексіївні отримати мою стипендію за березень. (підпис)

13 Складіть зразок гарантійного листа.

14 Оформіть документ на ім'я керівника Вашого навчального закладу з проханням звільнити Вас від занять.

15 Складіть резюме про працевлаштування на посаду менеджера.

ВАРІАНТ 15

1 Запишіть українською мовою такі слова:

фільтр, шпindel, експлуатація, експеримент, еластичний, брутто, казино, прерогатива, олімпіада, мираж, дизель, мозаїка, унія.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Державин, Прімаков, Ефимов, Малышевский, Щечкин, Маринич.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Святослав, Євстахій, Станіслав, Орест, Єлисей.

4 Провідмініайте прізвище, ім'я та по батькові:

Середа Лариса Богданівна.

5 Виправте, якщо це необхідно, помилки, запишіть правильний варіант:

пред'явити претензії телерадіокомпаніям, дозвольте подякувати Вас, поставка книжок, виголошення подяки, вирішення стосунків, він має відношення до реалізації, відпуск товарів.

6 Провідмініайте числівники: 23000-й, 768, 1 7/9.

7 Складіть речення, розкриваючи значення паронімів:

адрес//адреса, виборний//виборчий, особовий//особистий, показчик//показник.

8 Подайте іменники у формі родового відмінка однини:

Андрій Карпенко, Париж, іменник, цукор, розум, сніг, ліс, ячмінь, Київ, Сергій Олексюк, сир, студент, пісок, вівторок, зал, край.

9 Подайте іменники у формі кличного відмінка однини:

Софія Марківна, процес, добродій Олег, панна Ольга, боєць, студент Лелека, школяр Карпенко, острів, синтез, академік Вітер Кирило Гнатович.

10 Перепишіть, записуючи слова разом, окремо або через дефіс:

патрульно/постовий, службово/посадовий, асиметрично/розміщений, дорожньо/патрульний, матеріально/відповідальний, конкретно/розглянутий, матеріально/технічний, загально/обов'язковий, альфа/промені, міні/автомобіль, пів/олівця, пів/книги, жовто/зеленаво/синій, водно/спортивний, індо/європейський, віце/президентський.

11 Відредагуйте словосполучення, запишіть правильні варіанти:

відповідно з постановою, згідно розпорядження, повістка денна, приймати участь, вести себе пристойно, слідуєча зупинка, прийняти заходи, слідуєчі члени групи, особовий приклад, попасти в скрутне становище, вести себе, приятельські відношення, шофер трамвая, заходи по поліпшенню, звільнити від посади, немає смислу.

12 Напишіть довідку з місця роботи.

13 Складіть зразок доручення на отримання заробітної плати. Зверніть увагу на використання відповідного бланка.

14 Виправте помилки та відредагуйте поданий текст документа. Запишіть правильно:

Доповідна записка
Директору Дрогобичського
профтехучилища № 3
Буряк Петро Юрієвичу

При проходженні практики в будівельно-монтажному управлінні № 1 керівництво не видає нам прилади для безпеки зварюючих робіт.

10.09.2004 р.

підпис

15 Складіть зразок листа-прохання про надання чергової позики.

ВАРІАНТ 16

1 Запишіть українською мовою такі слова:

верфь, діаграма, діапазон, дисбаланс, декремент, дезинфекция, інвентарь, оптика, химия, режим, друид.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Мичурин, Бондарёв, Парфёнов, Панкратъев, Алябьев, Черномырдин.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Марко, Роман, Олег, Михайло, Едуард.

4 Перекладіть подані словосполучення українською мовою:

подписка газет и журналов, подписка о невыезде, повестка дня следующая, на следующий день, в последующем необходимо, поступим следующим образом, рыночные отношения, дружеские отношения, по отношению к делу.

5 Провідміняйте числівники: 937, 235-й, 58/99.

6 Провідміняйте прізвища, імена та по батькові:

Максименко Іванна Орестівна, Корнійчук Геннадій Володимирович.

7 Утворіть прикметники від поданих іменників:

Гаага, Ветлуг, Чехія, Великий Бурлук, Кривий Ріг, Польща, Франція, Мекка.

8 Від поданих іменників утворіть форми родового відмінка однини:

документ, договір, наказ, стіл, чай, вокзал, лист, вересень, телефон, десант, відсоток, четвер, вогнегасник, телефакс, квітець, ксерокс.

9 Подайте іменники у формі кличного відмінка однини:

пані Шевчук, брат Андрій, пан президент, полковник Мельник, Ганна Василівна, агроном Василь Семенович, бабуся Галя, матуся, сестра, хлопець, товариш Микола, брат Павло, пан бригадир, лікар Шевчук.

10 Напишіть слова разом, окремо або через дефіс:

пів/ведра, авто/мото/шинно/тракторний (завод), стоп/кран, сто/п'ятдесяти/п'яти/річчя, вище/зазначений, життя/буття, відео/телефон, всесвітньо/відомий, єдино/кровний, темно/синій, мало/досліджений, чорно/волосий, жар/птиця, українсько/польський, приватно/власницький, бор/машина.

11 Відредагуйте речення з документів, запишіть правильні варіанти:

Прийнято невідкладні міри і прикладено багато зусиль, щоб збільшити прожиточний мінімум.

Самий надійний засіб від впливу протирічних чуток – не тільки рахуватися з думкою інших, а й слідкувати за інформацією.

Білету на концерт відомого співака швидко розкупили поклонники.

Мене вразили її збладнівші вуста, змарнівше обличчя, посивівше волосся.

Абсолютна більшість виданих розпоряджень виконана.

На протязі 2011 – 2012 рр. приймав участь у студентських наукових читаннях.

Фонетичними засобами української мови можна передати крики тварин і птахів, звуки машин, механізмів, течію води та інші шуми довкілля.

У селищі проживає около 10000 чоловік.

12 Складіть наказ про звільнення двох працівників фірми.

13 Складіть зразок мотивованої заяви про переведення на іншу посаду.

14 Відредагуйте текст, допишіть відсутні відомості:

Декану Мелейко І.В.

від викладача Сухопар Н.П.

Доповідаю Вам, що ІІІ курс фізико-математичного факультету проігнорував лекцію з педагогіки на тему: “Виховання особистості. Роль колективу в цьому процесі”. Хочу, щоб Ви вжили заходів щодо студентів.

7 березня 2003 р.

15 Складіть зразок доручення на продаж матеріальних цінностей.

ВАРІАНТ 17

1 Запишіть українською мовою такі слова:

класифікація, інновація, коттедж, тариф, модельєр, кондитер, коммивояжер, екстраполяція, вітамін, сессія, олеїн, інтуїція.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Вороб'єв, Мальшев, Пришибеев, Лукьянов, Евсеев, Куницын, Гурьянов.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Михайло, Микола, Лаврентій, Володимир, Дмитро.

4 З поданими прізвищами складіть речення так, щоб прізвища мали форму жіночого й чоловічого роду давального та кличного відмінків:

Волноваха, Мойсеєнко, Івасик.

5 Запишіть подані слова іншомовного походження, вставивши, де потрібно, пропущені букви, доберіть до них українські відповідники:

адм...н...страц...я, кон...юнктура, акц...з, с...нтез, кар...єра, ауд...єнц...я.

6 Провідмініайте числівники: 7 345, 56 2/3, 2000-й.

7 Виправте помилки в оформленні бібліографії:

1) П. Авакумов «Залізничний транспорт», Київ, «Транспорт», 1977 р., 245 сторінок.

2) «Розвиток транспортних сполучень в СНД», в журн. «Южная Магистраль», номер 5, 1999 рік, сторінка 3-7.

3) Український правопис: Київ, «Наукова думка», 2000. – С.240.

8 Подайте іменники у формі родового відмінка однини:

статут, полк, док, наказ, Севастополь, військовик, обов'язок, виклик, Документ, Кавказ, Дністер, дощ, Париж, сантиметр, інвентар, консультант.

9 Подайте іменники у формі кличного відмінка однини:

Роман Васильович, Марія Семенівна, Андрій, Віталій, Хома, Петро, Тимофій, Сергій, засновник фірми, поетеса, референт, вахтерка, економіст, прапорщик, захід, Сергій Олексюк, студент.

10 Напишіть слова разом, окремо або через дефіс:

три/процентний, сиво/бородий, мало/врожайний,
напів/офіційний, інфра/червоний, червоно/зелений,
червоно/гарячий, військово/промисловий, багато/обіцяючий,
вічно/зелений, довго/рукий, само/закоханий, своє/рідний, високо/
шановний, блакитно/окий, жовто/блакитний.

11 Виправте стилістичні помилки:

я живу по вулиці Гординського; і потрібно було виключного факту, щоб прихильність цих людей зломалась; у збиральній кампанії прийняли участь не тільки школярі, а й старші люди села; більша частина активу осталася і продовжують свою справу; роботу відложили на місяць; комітету потрібно працювати ще дві неділі; треба негайно прийняти строгі міри до порушників; висновки перевіряючих не співпали з даними бухгалтерії; комісія рахує, що даний проект не прийнятий; поставщики прислали груз з просроченим строком реалізації; на площі зібралося багаточисленний натовп школярів скінчивших школу.

12 Напишіть довідку про місце проживання й займану житлову площу.

13 Складіть резюме, наводячи реальні біографічні дані про себе й маючи на меті обійняти посаду головного інженера підприємства.

14 Прочитайте документ, відредагуйте текст, запишіть повністю, доповнивши необхідними відомостями.

Доручення

Я, Музиченко Ігор Вікторович, доручаю Завгородній Оксані Олексіївні отримати мою стипендію за березень.

(підпис)

Декан соціологічного факультету

М.І. Зайцев

15 Оформіть документ про те, що Міненерго України нагадує адміністрації „Укрреклами” про заборгованість за електроносії.

ВАРІАНТ 18

1 Запишіть українською мовою такі слова:

приоритет, субсидія, діапазон, вілла, тонна, фінанси, бізнес, витрина, гідроелектростанція, сюрреалізм, соціологія, позиція, ирреальный, биосинтез.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Рудик, Мишкин, Фёдоров, Никитин, Андреев, Голиков, Артёмов, Сенкевич.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Кузьма, Василь, Лев, Данило, Леонид.

4 Провідмініайте прізвища, імена та по батькові:

Семененко Антон Якович, Дмитрів Христина Назарівна.

5 Провідмініайте числівники: 346, 821-й, 67/79.

6 Утворіть від поданих слів нові за допомогою суфікса -ств(о):

козак, боягуз, жебрак, студент, товариш, птах, брат, молодець, парубок, ткач.

7 Відредагуйте, якщо потрібно, подані словосполучення:

діюче законодавство, згідно до закону, протиречити вимогам, приймати участь, поступити до вузу, по закінченні, не дивлячись на попередження, займатися своїм ділом, урядові винагороди, зробити вклад у спільну справу.

8 Подайте іменники у формі родового відмінка однини:

контроль, матеріал, автомат, танк, облік, бензин, показчик, годинник, Іван Франко, дуб, вовк, час, жовтень, льон, шум, відмінок.

9 Подайте іменники у формі кличного відмінка однини:

батько, син Олег, друг Максименко, лікар Прокопчук, хлопець Петро, матуся, вчитель Богдан Васильович, пан директор, пані Шевчук, брат Андрій, пан президент, полковник Мельник, Ганна Василівна, агроном Василь Семенович, бабуся Галя.

10 Напишіть слова разом, окремо або через дефіс:

прем'єр/міністр, пів/Києва, сиво/волосий, сила/силенна, високо/авторитетний, напів/сон, інформаційно/пропагандистський, кормо/цех, інформаційно/бібліографічний, історико/археологічний, інтер/претація, інтенсивно/забарвлений, інтелектуально/моральний, інструкторсько/методичний, інформаційно/обчислювальний, індо/германський.

11 З'ясуйте різницю в лексичному значенні поданих паронімів і введіть їх у речення.

адрес//адреса, вправа//управа, сильний//силовий,
компанія//кампанія, інтелігентний//інтелігентський,
редакційний//редакторський, продуманий//придуманий,
ідеальний//ідеалістичний, реальний//реалістичний.

12 Напишіть проект наказу по академії про відрахування студента з УкрДАЗТ.

13 Складіть зразок заяви про прийняття на роботу за контрактом.

14 Визначте вид кожного документа. Запишіть перший документ повністю, доповнивши його необхідними відомостями.

А. Я, Стеценко Ганна Петрівна, доручаю Петровій Ірині Вадимівні отримати належну мені зарплату за січень 2002 року.

Б. З 2003 р. і до цього часу є студентом I курсу механічного факультету НТУ “ХП” (денне відділення).

В. Доводжу до Вашого відома, що вважаю необхідним звільнити голову профспілкового комітету Гринчук В.О. у зв’язку з невиконанням нею своїх обов’язків.

15 Складіть гарантійний лист від імені Української державної академії залізничного транспорту до заводу ім. Малишева з проханням прийняти студентів на виробничу практику. УкрДАЗТ гарантує оплату працівникам заводу, що керували практикою.

ВАРІАНТ 19

1 Запишіть українською мовою такі слова:

апендицит, ассигнация, Чили, апельсин, Египет, кипарис, динамизм, апперцепция, диффузия, марсельеза, римейк, шницель, инструкция.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Авксентьев, Ёлкин, Куклачев, Никитский, Серафимович, Твердохлебов, Медведев, Лисицкий, Горький.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Назарій, Лаврін, Макар, Сидір, Дементій.

4 Доберіть синоніми до поданих слів (до українських слів доберіть іншомовні відповідники, до іншомовних – українські):

контракт, формуляр, скарга, відшкодування, резолюція, вказівка, конкуренція, об'єднання, заборона, реальний, звичайний, реєстр, турне.

5 Провідміняйте числівники: 7 568, 956-й, 53/95.

6 Запишіть, розкривши дужки й поставивши іменники в потрібному відмінку:

(з) Іван Федорович Остапенко, (до) Ольга Петрівна Шевчук, (при) Марія Василівна Москаленко, (перед) Василь Пилипович Баранник, (шановний) Сергій Іванович Петренко, (зустріти) Валентина Миколаївна Панасенко, (вітати) Микола Ілліч Шулик.

7 Запишіть числівники словами:

до 376 додати 7, від 292 відняти 24, до 3624 додати 9, від 3112383 відняти 22, від 1632 відняти 4, скласти 23 з 2873, скільки разів 8 міститься в 72?, скільки разів 11 міститься в 187?, сума чисел дорівнює 203.

8 Запишіть подані іменники в родовому відмінку однини:

фініш, документ, папір, термін, експеримент, формуляр, експорт, заголовок, підпис, індекс, заклад, ксерокс, апарат, процент, адресат, адресант, бланк, банк, комп'ютер, інститут.

9 Подайте іменники у формі кличного відмінка однини:

Катерина, Ігор, молодість, гончар, Олекса, пастух, вітер, студент, співачка, Іван, друг, земля, неня, Дарина, Олеся, ліхтар, Мирослава, юнак, Богдан, радість, Ілля, учень, нива.

10 Від поданих словосполучень утворіть прикметники:

зелений і червоний, осінь і зима, зовнішня торгівля, руде волосся, п'ять процентів, робітники і селяни, багато обіцяти, легко розчиняти, 127 кілометрів, ремонт вагонів, Південна Осетія, заготівля льону, суспільний і корисний.

11 Відредагуйте подані речення:

Треба прикласти всі зусилля, щоб показати, що це припущення вірне.

Цей факт заслуговує уваги, але не відноситься до діла, бо це не являється доказом.

Переверніть сторінку каталогу, де вказано ціна на підпису на газету.

Я віддав товаришеві свою особисту книжку.

Давай зустрінемося о вісімнадцятій вечора.

Ми завжди пам'ятаємо і не забуваємо Шевченкові слова.

На слідуєчій неділі ми будемо здавати іспит.

Для капітального ремонту нам підійде любий матеріал.

12 Напишіть наказ про призначення на посаду заступника директора ВАТ „Дивосвіт” Гловацької Марини Олегівни.

13 Зі слів, поданих у дужках, виберіть те, яке є найдоцільнішим і найпотрібнішим у конкретному реченні. Запишіть документ повністю, додавши відсутні реквізити, необхідні для цього документа:

було (перевірено, справджено, виявлено) лінію (оздоблювальних, оздоблених) і оброблювальних машин на швейній фабриці № 4 м. Київ. Під час (інспекції, ревізії, перевірки) (робітники, оздоблювальники, працівники) (виправдали, довели) свою високу (фахову, спеціалізовану) підготовку, а також (показали, виявили, продемонстрували) (високий ступінь, високу ступінь)

безпеки нового потоку (пристроїв, станків, устаткування). (Вживання, використання) нової лінії (вимагає, потребує) високого рівня знань і практики. (Рахуючи це, враховуючи це, лічачи це), для (підняття, підвищення) кваліфікації працівників на фабриці (обладнали, було обладнано) (пару, кілька, декілька) кабінетів, забезпечених усім (потрібним, необхідним) для навчання: технічною літературою, (наглядністю, наочністю), (численністю, величезністю, великою кількістю) (будь-яких, різноманітних, різних) тканин, фурнітурою.

14 Напишіть звіт голови спілки українських кінематографістів про проведення тижня українського кіно у м. Харків.

15 Складіть пояснювальну записку на ім'я декана про відсутність на заняттях з мови професійного спілкування.

ВАРІАНТ 20

1 Запишіть українською мовою такі слова:

фабрика, финансы, дециметр, діапазон, аксіома, архітектоніка, экстраординарный, кортик, дидактика, цитадель, джип.

2 Запишіть прізвища українською мовою:

Московкин, Жуковский, Соловьёв, Коровьев, Николаевский, Свиридов, Антипов, Григорьев, Левицкий, Крамской, Матвеев.

3 Утворіть жіночі та чоловічі імена по батькові від таких імен:

Святослав, Кирило, Ігор, Андрій, Овдій.

4 Складіть речення з поданими іменниками, поставивши їх у форму родового, давального та орудного відмінків:

Панасенко Петро Григорович, Яцик Олена Василівна.

5 Провідмініайте числівники: 735, 253-й, 51/67.

6 Відредагуйте подані словосполучення:

контрольна робота по фізиці, говорити на українській мові, відіслати по пошті, домашній адрес, викликати по службовому ділу, по вихідним, в сім годин, на протязі року, при любій умові, поставити у приклад.

7 Розкрийте дужки, запишіть числівники словами:

2 (кілограм), 762 (студент), у 97 (установа), про 73 (виборець), до 1731 (пенсіонер), 3/4 (розчин), з 543 (учасник), за 3,5 (година).

8 Поставте подані іменники в родовому відмінку однини:

голос, колос, час, місяць, понеділок, спокій, сміх, урок, обрій, роман, вплив, настрої, сум, оптимізм, розвиток, обрій, вечір, комиш, очерет, зміст, ґрунт, гурт, гурток, біль, степ, лист.

9 Запишіть подані словосполучення в кличному відмінку однини:

добродій Литвин, пан президент, колега Василенко, добродійка Шевченко, панна Наталя, Марія Степанівна, пані Леся, Василь Іванович, друг Андрій, шановний Олег Ігорович, Богдан, радість, Ілля, учень, нива.

10 Запишіть іменники, розкривши дужки:

зоре (пад), (пів) Єгипту, (псевдо) наука, (пів) оберт, (худ) пром, (зірви) голова, (пів) Харкова, (гала) концерт, (полу) мисок, мати (й) мачуха, шістдесяти (п'яти) річчя, (пів) юрти, (пів) огірка, (екс) король, (пів) вишні, (крісло) ліжко, (лісо) смуга, (норд) ост.

11 Поясніть різницю в значенні поданих слів:

активація – активізація, визволений – визвольний, відносини – відношення, діловий – діловитий, консультативний – консультаційний, первинний – первісний, суворий – суровий.

12 Напишіть наказ про переведення на іншу посаду й надання премії.

13 Укладіть лист-повідомлення про зміни в системі роботи (ремонт і технічне обслуговування автомобілів здійснюватиметься не 10 годин на добу, як раніше, а цілодобово, без перерви й вихідних).

14 Визначте вид кожного документа. Запишіть третій документ повністю, доповнивши його необхідними відомостями.

А. Я, Самійленко Вікторія Олександрівна, доручаю Осташ Любові Володимирівні отримати належну мені зарплату за січень 2005 року.

Б. Прошу надати мені відпустку з 10 по 20 вересня 2005 року у зв'язку з сімейними обставинами.

В. Аварія сталася через неуважність головного монтера, у зв'язку з чим вважаю необхідним вжити заходів щодо дисциплінарного стягнення.

15 виправте помилки в оформленні документа, визначте вид документа, запишіть правильний варіант.

У зв'язку з захворюванням прошу Вашого дозволу на звільнення мене від занять з 1.09 по 10.09.2005.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Близнюк Л.М. Документація управлінської сфери: Навч.-практ. посіб. – Харків: УкрДАЗТ, 2004. – 126 с.

2 Діденко А.Н. Сучасне діловодство: Навч. посіб. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2000. – 384 с.

3 Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери. – К.: А.С.К., 2002. – 400 с.

4 Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. – К., 1986. – 424 с.

5 Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення. Професійне і непрофесійне спілкування. – Донецьк: БАО, 2006. – 480 с.

6 Коваль А.П. Культура ділового мовлення. – К.: Вища школа, 1982. – 212 с.

7 Культура української мови: Довідник / С.Я. Єрмоленко, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін.; За ред. В.М. Русанівського. – К.: Либідь, 1990. – 304 с.

- 8 Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів: Практ. посіб. – К.: Либідь, 2000. – 296 с. (або пізніші видання).
- 9 Потелло Н.Я., Скиртач Г.Є. Українське ділове мовлення і спілкування: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003. – 440 с.
- 10 Словник труднощів української мови / Д.Г. Гринчишин, А.О. Капелюшний, О.М. Пазяк та ін.; За ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Рад. шк., 1989. – 336 с.
- 11 Українська ділова і фахова мова: Практичний посібник на щодень / За ред. М.Д. Гінзбурга. – К.: Інкос, 2007. – 672 с.
- 12 Український правопис. – 5-те вид., стереотип. – К.: Наук. думка, 1996. – 240 с. (або пізніші видання).
- 13 Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. – К.: Довіра, 2003. – 623 с.
- 14 Шевелєва Л.А. Український правопис у таблицях: Правила, винятки, приклади, коментарі. – Харків: Світ дитинства, 1997. – 64 с.
- 15 Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. – К.: Літера ЛТД, 2003. – 480 с.
- 16 Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. – К.: Алерта, 2010. – 696 с.